

מבצע "מתח גבוה"

"כי תעבור במים אתך אני, ובנהרות לא ישטפוך.
כי תלך באש, לא תכווה, ולהבה לא תבער בך."
(ישעיהו מ"ג)

"קדש את שמך על מקדישי שמך, וקדש את
שמך בעולמך, ובישועתך תרום ותגביה
קרננו למעלה, והושיענו בקרוב למען שמך."
(מתוך תפילת השחר)

הבהרה: האמור להלן נכתב על בסיס התרשמותי כמשתתף במבצע כפי שאני זוכר
כ 41 שנה לאחר הביצוע, על כל הכרוך בכך.

רקע אישי:

בשנים תש"מ (1980) תשמ"א (1981) הייתי בחופשת לימודים בישיבה גבוהה.
למדנו לימודי אמונה, הלכה, גמרא. לימוד בישיבה זה להיות במחיצת תלמידי
חכמים, להיות בחברת בני תורה הלומדים בישיבה.

זה לא רק לרדת לעומקה של סוגיית לימוד, זה גם לראות איך תלמיד חכם לומד
אותה סוגיה, ואיך מה שלמד הופך לחלק ממנו. כפי שהיה הרב צבי יהודה הכהן
קוק זצ"ל אומר: "התורה משפיעה עלינו, בתוכנו ומתוכנו".

והכי חשוב, הייתי עם המשפחה כל היום וכמעט כל הימים, למה לא כל הימים?
מכיוון שקראו לי מידי פעם מהצבא לפעילויות כאלה ואחרות.

והכי הכי חשוב, באנו לישיבה עם ילד אחד, נולד לנו בישיבה בן שני, ועם שובי
לצבא בן שלישי ב"ה.

את ליל הסדר של שנת תש"מ עשינו אצל אמי ז"ל בירושלים, ובחול המועד פסח
נסענו להורי אשתי בבני ברק לשבת וליום טוב שני של פסח.

בחול המועד טיילתי עם אשתי והילדים, צללתי בים, והכל היה שמח ורגוע.

במוצאי החג שמעתי את החדשות הקשות:

פיגוע משגב עם:

בליל 7-8 אפר' 80 השתלטה חוליית מחבלים על בית הילדים של קיבוץ משגב עם. במהלך הלילה, ניסה צוות של סיירת גולני בפיקוד יונתן רז, לפרוץ לבית הילדים, אולם הניסיון לא צלח. במהלך ניסיון הפריצה נהרג חובש הצוות, אלדד צפריר. במהלך הלילה נרצח חבר הקיבוץ סמי שני, שהגיע לבית הילדים זמן קצר טרם השתלטות המחבלים, כדי לתקן תקלת חשמל, ונהרג תוך כדי מאבק עם המחבלים. אשתו הייתה במפלס התחתון של הבניין כבת ערובה, ושמעה את קולו הדועך. כמו כן נהרג בחילופי האש התינוק אייל גלוסקא. ניסיון ההשתלטות יצר קושי בניהול המשא ומתן, המחבלים הציבו דרישות שהיו צריכות להתמלא עד עלות השחר.

בשעה 10:00 בוצעה ההשתלטות ע"י צוותים מסיירת מטכ"ל בפיקוד עוזי דיין, כוח של סיירת גולני בפיקוד גיורא ענבר, ויחידת הכלבנים "עוקץ". בבניין נמצאו 5 מחבלים הרוגים.

למחרת החג התקשרו אלי מהיחידה ואמרו לי שככל הנראה אצטרך להפסיק את חופשת הלימודים ולחזור לשירות פעיל למשך שבוע או שבועיים, לצורך מבצע עם השייטת, אמרתי שאין בעיה. את הימים הבאים ביליתי באימוני כושר ובעיקר שחייה. להלן לוח השנה להתמצאות זמנים:

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
30 י"ג ניסן	31 י"ד ניסן ע"ב פסח כניסת החג: 17:40	1 ט"ו ניסן פסח צאת החג: 18:37	2 ט"ז ניסן 1 לעומר א דחור"מ	3 י"ז ניסן 2 לעומר ב דחור"מ	4 י"ח ניסן 3 לעומר ג דחור"מ כניסת שבת: 18:43	5 י"ט ניסן 4 לעומר ד דחור"מ צאת השבת: 19:40 שבת חול המועד
6 כ"ג ניסן 5 לעומר ה דחור"מ כניסת כ"ג: 19:44	7 פ"ג ניסן 6 לעומר שביעי של פסח	8 כ"ב ניסן 7 לעומר אמרו חג	9 כ"ד ניסן 8 לעומר	10 כ"ה ניסן 9 לעומר	11 כ"ו ניסן 10 לעומר כניסת שבת: 18:47	12 כ"ז ניסן 11 לעומר צאת השבת: 19:45 שמיני
13 כ"ז ניסן 12 לעומר	14 חול קרב מתח גבוה כ"ח ניסן 13 לעומר יום הזכרון לשואה ולגבורה (נדחה)	15 כ"ט ניסן 14 לעומר	16 ל' ניסן 15 לעומר ראש חודש	17 מתח גבוה א' אייר 16 לעומר ראש חודש	18 ב' אייר 17 לעומר כניסת שבת: 18:52	19 ג' אייר 18 לעומר צאת השבת: 19:50 חוריי חמור

הכנות למבצע:

ביום ראשון בבוקר נסעתי ליחידה, לקחתי קלשניקוב + 7 מחסניות + 4 רימוני יד (2 רסס, אחד עשן ואחד זרחן) ונוסע לעתלית. בצומת בר אילן, ראיתי את ח. לוחם ש-13 ממתין לטרמפ. עצרתי לו ואמרתי שאנו נוסעים לאותו כיוון.

הגענו לבסיס, ניגשתי לחמ"ל, שם המתין לי א.ח. אשר עזר לי הצטייד, ירדנו למים עשינו אימון ריענון ונגשנו לפקודה.

המשימה שהוגדרה בפקודה הייתה ביצוע פשיטה מהים על בסיס מחבלים בחוף הים, באזור "סרפנד" – "ראס א-שק" בלבנון. להלן מיקום כללי של אזור הפשיטה על גבי מפה לבנונית:



להלן איתור אזור היעד על גבי תצ"ל מאוחר.



הבסיס כלל 3 יעדי משנה:

מבנה מרכזי דו קומתי

אוהלים במחפורות

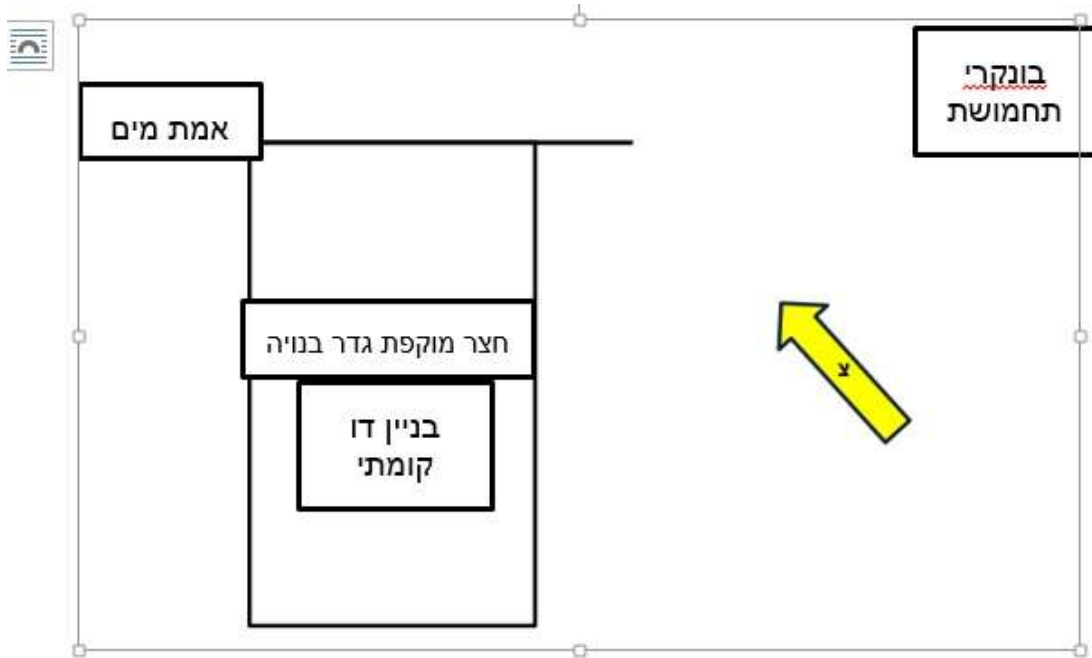
בונקרי תחמושת.

מפקד המבצע בחוף: אל"מ עמי איילון – מפקד ש-13, לימים אלוף, מפקד חיל הים, ואח"כ ראש השב"כ. מפקד ההישט היה אלוף מיל (אז תא"ל) בן שושן.

הכוח חולק ל 3 כוחות משנה ולחפ"ק כמפורט להלן:

הערות	מפקד הכוח	המשימה	הכוח
	עמי איילון	פיקוד על המבצע	חפ"ק
יפצל מתוכו רתק כבד	דורון מושינסקי	הבניין הדו קומתי	כוח עיקרי
יחפה על ניתוק המגע	שי ברוש	בונקרי תחמושת	כוח מזרחי
		מאהל	כוח דרומי

להלן מרשם פריסה סכמטי של היעד:



אוהלים
במחפורות

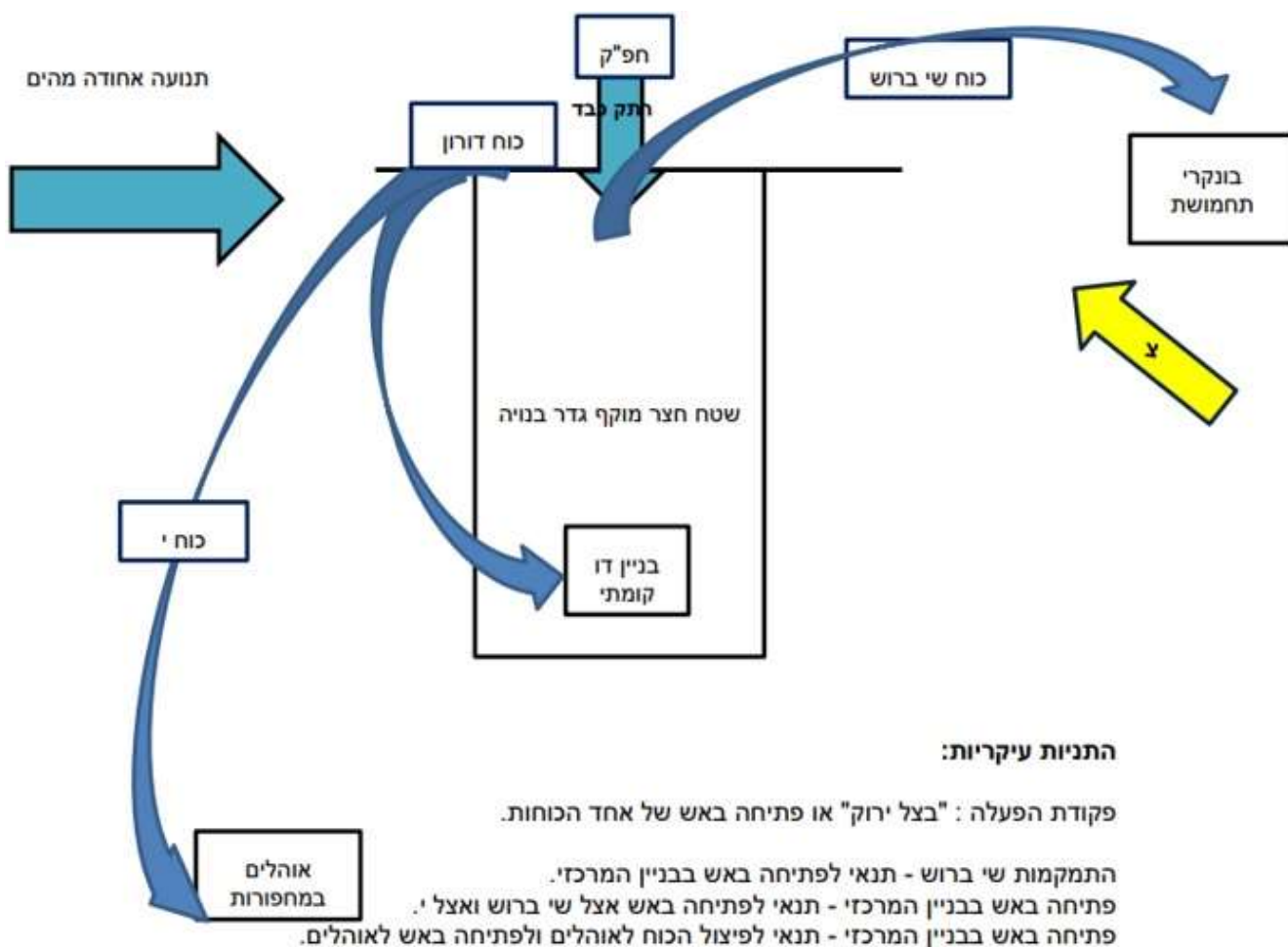
מהלך מתוכנן ומתורגל של המבצע:

תנועה אחודה עד לגדר האבנים מצפון לבניין, שי ברוש מתפצל וממשיך ליעד שלו.

בנוסף על כך, שי מהווה חסימה מזרחית ולאחר מכן עקב לאחור בנסיגה.

התכנון לגבי הבניין העיקרי היה להתמקם מאחורי גדר אבנים שהייתה במרחק כ-30 מ' מצפון לבניין העיקרי, לירות RPG לקומת הקרקע של הבניין, ואז חוליה רצה ומשחילה מטען "גור" דרך החור שנוצר, החוליה חוזרת אל מאחורי גדר האבנים עד לפיצוץ.

להלן מרשם הקרב המתוכנן (עד כמה שזכור לי):



ביום רביעי לפני הצהריים הודיעו על עוצר אימונים, ועל דחיית המבצע עקב ים גבוה. על פי ההנחיות שקבלתי, השארתי בחמ"ל מספר טלפון להתקשרות, ויצאתי

הביתה. הייתה זו "פגישת מתנה" עם אשתי והילדים, וכן הספקתי לשמוע שיעור, לרוץ ריצת לילה (לא ארוכה כדי לשמור על גמישות השרירים), וכשחזרתי הביתה קבלתי טלפון מחמ"ל השייטת להגיע למחרת בבוקר.

בלילה בשנתי אני חולם שאנו נמצאים במתחם מוקף, והשומר הערבי צועק "הנה הם". תוך החלום אני אומר לעצמי: "ריבונו של עולם: אני שלך, וחלומותי שלך, יהי רצון שתצילני מחלומות רעים ותקיים עלי את החלומות הטובים, אמן כן יהי רצון".

התעוררתי למניין "ותיקין" (תפילה שבה מתחילים את תפילת העמידה בדיוק בהנץ החמה)

, לאחר מכן למדתי את הרמב"ם הלכות מלכים ומלחמותיהם פרק ז הלכה ט"ו "ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקווה ישראל ומושיעו בעת צרה, וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה, וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד... וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד, ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל, ויזכה לו ולבניו עד עולם, ויזכה לחיי העולם הבא. שנאמר כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן, כי מלחמות ה' אדוני נלחם, ורעה לא תמצא בך וגו' והייתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלקיך".

יום חמישי בבוקר, אני מגיע לחמ"ל השייטת, פגשתי שם את "רפול", את ראש אמ"ן- האלוף יהושע שגיא, את מפקד היחידה ואת ממ"ר צפון של היחידה וקצין נוסף ממרחב צפון של היחידה. בוצע תדריך אחרון, מסדר ביקורת אחרון, ויוצאים לסטי"ל.

מהלך המבצע:

חושך, הסטי"ל מאט את מהירות השייט, מוריד סיבובי מנוע, ורעם המנועים מתחלף בהמיה חד גונית. הסטייל עוצר ומתחיל להתנדנד, ועשן המנועים מורגש בירכתיים.

במגורי הירכתיים נשמע צלצול שמשמעותו 30 דקות לפני הורדת כלים לים.

הלוחמים שבמגורי הירכתיים לובשים את בגדי הצלילה ואפודי הקרב, והסטילא"ים על הסיפון האחורי, מארגנים את סירות הגומי להורדה למים. כל הסטי"ל רוחש פעילות ככורת דבורים.

אני לובש במהירות את בגדי הצלילה, אפוד הקרב והנשק, עושה סדרת בדיקות חיוניות, ולאחר מכן עומד להתפלל תפילת מעריב כשכל הציוד עלי. בתחילת התפילה אני מרגיש חששות של טרם קרב, אך כשאני מגיע לברכת "שומע תפילה" (קטע בתפילת העמידה שהמתפלל יכול להוסיף בקשות אישיות) אני מוסיף לתפילתי בקשה: "רבנו של עולם אני שלך ונשמתי שלך, אין לי דבר בעולם חוץ מביצוע המשימה. יהי רצון שתחנני ברוב עוז ועצה, בינה וגבורה לקדש שם שמים ברבים". מהרגע הזה עוטפת אותי שלוות נפש ודריכות חושים.

ח.ג. לוחם בצוות מושיט לי פלח תפוז, אני מברך, אוכל ועולה לגשר הפיקוד ואומר את התפילה ליציאה לקרב בהתרגשות עצומה.

ההמולה בסטי"ל פוסקת בבת אחת וכולם מקשיבים לתפילה. לאחר התפילה יורדים לסירות ומתקדמים. ככל שמתקרבים לחוף, מורידים מהירות. סירות הגומי עוצרות ואנו יורדים למים, הים לא רגוע, אבל "זה מה יש".

מסתדרים בסדר תנועה, מתפקדים ומתקדמים בשחייה. עקב אילוצים מבצעיים טווח השחייה הפעם גדול במיוחד, אבל בשביל זה בדיוק התאמנתי, ושמרתי על כשירות מבצעית.

מתקרבים לחוף, בהתחלה מריחים את עשן הבערה של הטבונים הכפריים, אחר כך מריחים את ריח האצות שעל הסלעים, לאחר מכן שומעים את הגלים הנשברים, ולבסוף הרגליים נפגשות עם הסלעים שבקרקעית הרדודה.



חוף סלעי, סלעים חדים, לא מתרגשים מזה, גם לא מהגלים שמנסים להפוך אותנו, ללא הצלחה (הינו כבדים מצידוד רב) תוך שניות עוברים למצב פעילות יבשתי, התפקדות, כניסה לסדר תנועה ומתקדמים.

מגיעים בניווט מדויק לגדר הצפונית של בניין החווה. כפי שראינו בתצ"א בעת התכנון, הגדר מצידה הצפוני בגובה כ 1 מ', או יותר, אך הדופן הדרומית של אותה גדר הנה קיר בגובה של למעלה מ 2 מ', ולקיר זה צמוד לכל אורך הגדר וברוחב של כ 10 מ' סבך של שיחי פטל. סבך זה "העלה" את מישור הקרקע ויצר למפענחים אשליה שמדובר בקיר בגובה 1 מ' מעל פני הקרקע.

המצב בשטח אינו מאפשר הסתערות לעבר הבניין ברצף לאחר הפעלת הרתק כפי שתוכנן.

בשלב זה עמי מפצל את הכוח של שי ברוש, והכוח העיקרי עם החפ"ק מאחורי החוד, נע דרום מערבה כ 200 מ' וחוזר מזרחה אל שער הכניסה של חומת האבן שמסביב לבניין.

להלן ציטוט דברי שי ברוש ב 19.06.18: "הכוח הגיע לחוף בלוח זמנים אחרון, כיוון שהיו הרבה תקלות בסירות הגומי כתוצאה מלכלוך כבד שהיה בים, בעיקר שקיות ניילון שפגעו במנועי הסירות. - למיטב זיכרוני - כאשר הגענו (בזמנים אחרונים), כוח המחבלים היה בהכנות אחרונות ליציאה - סוף של מסיבה לפני יציאה (ליד הבית המרכזי שהיה גם מפקדה), מהמקום שבו הייתי, ראיתי רכב נכנס ואנשי החוליה העלו ציוד לחימה וכו'..." סוף ציטוט.

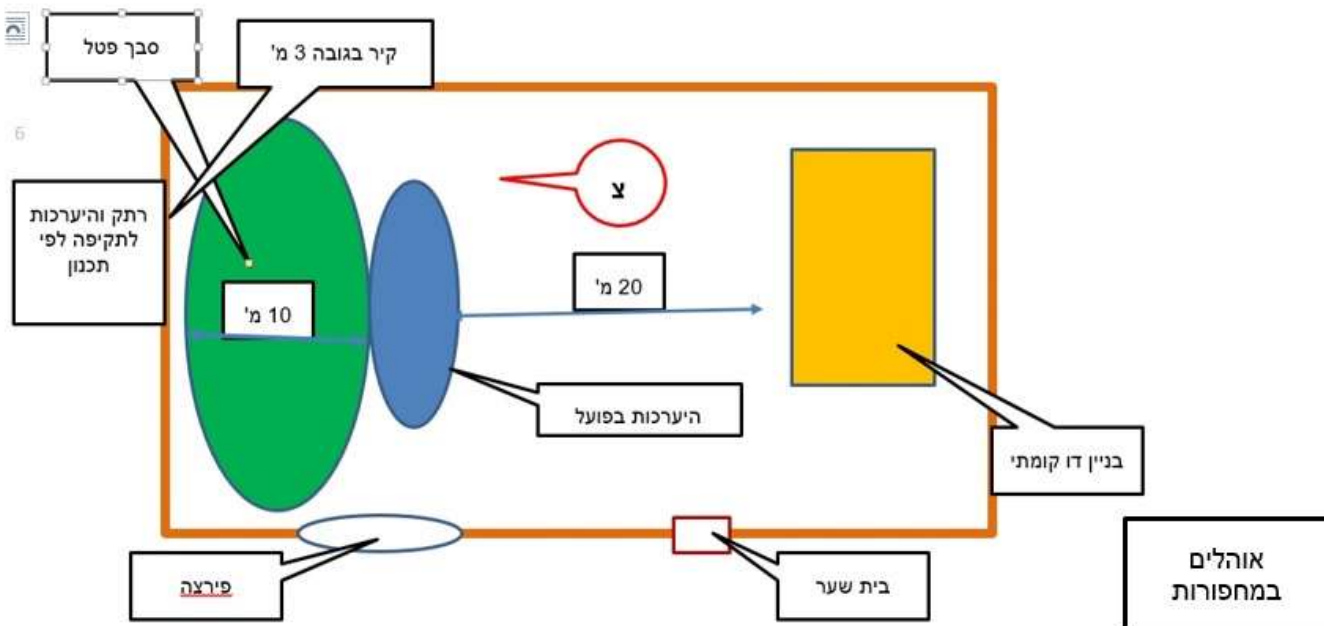
מתקדמים בשקט לעבר השער, את הקטע האחרון עושים בזחילה. הבניין עצמו מואר, ומתוך הבניין נשמעת מוזיקה מזרחית וצחקוקי נשים. לריח העשן הכללי שבא "מסרפנד", התווסף ריח של צלי אש מ"מנגל" על מרפסת הגג של הבניין.

מגיעים לשער פתוח, אך אנחנו "מנומסים": לא נכנסים לפני שבודקים אם יש מישהו. זוחלים לעבר השער ומציצים מעל מפתן בית השער, ואנו רואים שומר. הזהירות השתלמה, אך עדיין אין לנו פתרון מבצעי.

זוחלים לאורך החומה צפונה עד שמוצאים את מבוקשנו: חריץ שחרצו המים מתחת לחומת האבן. בחיי הצבאיים, זחלתי לא מעט מתחת לגדרות, אני שוכב לאורך הפרצה ואז תוך שניה אני המצד השני של הגדר. כולנו מרוכזים בקצה הדרומי של סבך הפטל.

כל התהליך הזה של שינוי כיוון הגישה ליעד, חיפוש הפרצה, מתנהל בשקט, כמעט ללא מילים, כמה סימני ידיים של עמי, וכמה לחישות. כל אחד מאתנו נושא ציוד רב, אך לא נשמע שום רעש ושום צלצול.

עמי איילון, אני ו א.ח. משמאל, דורון מושינסקי מימין וקדימה, וכולנו בשיח הפטל. להלן תרשים סכמטי של בית החווה כפי שהתגלה לנו בשטח:



מקומנו כ- 20 מ' מצפון לבניין וכ- 10 מ' מדרום לחומה הצפונית של המתחם, הבעיות שלנו:

- שומר מסתובב בחצר, בקרבה מיידית לכוח.
- קירבת החומה הצפונית של החצר, אינה מאפשרת להפעיל מטולים נפצים (LAW /RPG), כך שאין אפשרות לפתוח את הקיר כדי להשליך מטען לתוך קומת הקרקע.
- המרחק 20 מ' מהבניין, הנו קטן מטווח הבטיחות של מטעני ה"גור". בעיית טווח הבטיחות מהפיצוץ הצפוי הייתה אפילו גדולה יותר, מכיוון שלקחנו כמות חומר גדולה כפליים: יועץ החבלה שסייע לנו בהכנת המטענים אמר שהוא מתרשם שמטען גור אחד יספיק כדי לקחת את הבניין, אבל ליתר בטחון, עדיף להצמיד 2 מטעני גור בסרט דביק.

הקשר של עמי מנמיך את הווליום והמשקט של מכשיר הקשר ל- 0 כדי שלא ישמעו אותנו בסביבה.

קפאנו במקומנו תוך מוכנות לכך שאם השומר מסכן אותנו, נחסל אותו במשתיק קול או בידיים. השומר עובר בקרבתנו, מטיל את מימיו קרוב לאחד הלוחמים, בקומתו השנייה של הבניין בסוכת הגפנים נמשכת החגיגה ואנחנו דוממים. אחרי ההמתנה דוממת של כ- 40 דקות בערך, האורות כבים, המוסיקה מושתקת, והשומר נכנס לבניין.

ממתינים עוד כמה דקות, עמי איילון פותח את הקשר ו"רפול" שואל מה אתכם? עמי עונה: "מחכים שכל הביצים יהיו בסל, עוד מעט תשמע מאתנו".

עמי מודיע בקשר ל- 2 הכוחות האחרים היכון ל"בצל ירוק". אחרי כדקה עמי מסמן לדורון, ודורון עם עוד מספר לוחמים פורצים לבניין באש ויורים במספר מחבלים המנסים להשיב אש.

הלוחם עם מטען הגור מוריד את המטען, דורון מנסה להפריד את המטען הכפול אך החיבור היה הדוק ובלתי ניתן להפרדה בנתוני הזמן והמקום.

מפעילים את מצת ההשהיה וכולנו נסוגים כמה שאפשר לתוך הפטל.

צעקה "פוצץ", מנסים להתרחק ככל האפשר לכיוון הפטל, מכיוון שלצאת דרך השער לא בא בחשבון מבחינת הזמן שנותר. מצמידים ראשים לקרקע ופיצוץ אדיר ששולח לפנינו גל חום ואת הטעם המריר של ה ט.נ.ט.

שניות ארוכות ומתוחות עוברות (סימן לפיצוץ רב עוצמה שמעיף את האבנים גבוה), ומתחיל ליפול מטר אבנים אינסופי.

כולנו חוטפים אבנים. עמי שואל כולם בסדר? דורון מושינסקי אומר שנפגע ביד. ניגש אליו הרופא ומטפל בו, מסתבר שידו כמעט נקטעה, הרופא מבצע במקום את הקיבוע שבזכותו דורון לא יאבד את ידו.

יואב גלנט מחליף את דורון כמפקד צוות וממשיכים ברצף המבצעי.

בינתיים בגזרת שי ברוש ממזרח מתנהלת לחימה, ומדרום לנו במאהל מתנהלת לחימה. אני שומע את אחד המחבלים שואל: "פי חדא?" (יש מישהוא?) אני עונה לו "תעאל יא רפיק" (בוא יא חבר). מתקרב מחבל חמוש, ח.ג. יורה בו ומחסל אותו.

מספר שי ברוש לימים תא"ל, ראש מספן מודיעין ים:

על מה שקרה בגזרות האחרות מספר שי ברוש:

"הכוח של י. תקף את אזור האוהלים והמחפורות (השפניות), ונתקל בעמדת מק"כ שממנו נפצע בידו ר.פ. (קצין).

היעד במזרח היה בונקר התחמשת, מגורי השומרים ושער הכניסה למתחם. המבנה היה ארוך ופוצצנו אותו עם שלושה מטעני גור, אחד אחרי השני. חוץ מהשומר בשער, חוסלו שם כ- 10 מחבלים נוספים שהיו במבנה." סוף ציטוט.

מתארגנים לניתוק מגע, לאחר שדורון מוכן לפינוי. הכוח העיקרי מגיע במהירות לחוף, דורון מוכנס לאלונקה מתנפחת, כל השאר מתארגנים במהירות למצב ימי ומתרחקים מהחוף.

בשלב הזה אנו מתחילים לקבל אש מכיוון מ.פ. "סרפנד". האש כוללת אש מקלעים כבדים, פצמ"ר (פצצות מרגמה) תאורה ופצמרי"ם נפיצים לחוף ולתוך הים.

בשלב הזה, שי ברוש, שהיה הכוח המזרחי ביותר, מגיע בריצה ומהווה עקב לאחור. טרם הכניסה למים מגיעה חוליית מחבלים והצוות של שי מחסל אותה ונכנס למים.

הסטיליים מפגיזים מהים לכיוון מקורות אש פעילים, יעדים להסחה, ואת אזור היעד עצמו, לאחר נסיגת הכוחות הפושטים.

אנחנו שוחים "באטרף", כדי להתרחק מהחוף. פצמריים מתפוצצים במים ואנחנו מרגישים את ההדף. אנו מקבלים אש מקלעים לא מדויקת מכיוון "סרפנד". טווח השחייה הרגלית מתארך עוד יותר, עקב הרחקת נקודת ההמתנה של סירות הגומי מערבה.

מגיעים לסירות עולים עליהן ומסתלקים מהשטח, בהתחלה במהירות איטית בשקט וללא שובלי קצף שיגלו אותנו, ובשלב מסוים פותחים מצערות עד הסוף ודוהרים על הגלים במהירות מרבית.

באוויר ריח תערובת שמן ובנזין חצי שרוף (סימן לסחיטת יתר של המצערת), ובלבי מפעם הפסוק והניגון "פְּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקֶּרֶב לִי כִּי בְּרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי." תהילים נ"ה פסוק י"ט.

מגיעים לסטייל ומטפסים עליו, מארגנים את הציוד וניגשים לתחקיר ראשוני, אשר



תצלום אילוסטרציה ס"ג מרק 5

נערך בסטי"ל על ידי הרמטכ"ל "רפול" ז"ל, שהיה מרוצה מאד מהביצוע.
ברור לנו שהושמדה חוליית מחבלים ממש לפני יציאה לפיגוע. לפי התחקיר היו
למחבלים למעלה מ 20 הרוגים.
לפנות בוקר אני עולה לגשר הפיקוד, מתעטף בטלית, מניח תפילין ומתפלל תפילת
שחרית בהתרגשות רבה ומתוך תחושת הודיה לה' יתברך שזכיתי להשתתף
במבצע זה, ולשוב בשלום.
הגעתי הביתה בשעות אחרי הצהריים, בליל שבת סעדנו אצל שכנים מהישיבה, לא
דיברתי אתם על המבצע. בשבת בבוקר התפללתי בישיבה תפילת שחרית, אך
החלטתי שאת ברכת הגומל אברך במקום אחר, ולא בישיבה, כדי להימנע משאלות
ודיבורים מיותרים.

לתפילת מנחה הלכתי לבית כנסת במרחק מה מהישיבה, מקום שבו לא הייתי
מוכר, ובהוצאת ספר התורה אמרתי לגבאי שאני צריך לברך ברכת הגומל, הוא לא
שאל שאלות וברכתי בשם ומלכות: "הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב"

תובנות:

המבצע התאפיין בהבאת כל היכולות של הלוחמים לביטוי מרבי, בתחומים הבאים:
מרחקי שחייה, התמודדות עם האופי הסלעי של החוף, ביצוע התגנבות שקטה
במרחק מזערי מהאויב, שהיה דוממת בתוך היעד, תפעול נשק מידי ומדויק,
התמודדות עם התפתחויות לכל אורך הדרך.

"מקצוען לא מופתע אלא מתאים פתרונות בהתאם לנסיבות".

התרשמתי מאד מהסינרגיה בין הלוחמים, דבר שהוא תולדה ישירה של תרבות
הצלילה מחד, וההכשרה המשותפת והממושכת מאידך.

סגנון הפיקוד שפגשתי היה סגנון מקצועי, ענייני, דבק במשימה, קר רוח, גמיש
בביצוע, תוך איזון נכון בין חופש פעולה של מפקדי המשנה לבין ניהול ריכוזי של
המבצע.

לדעתי כל שלב משלבי מבצע זה צריך להילמד לפרטיו, ולקחיו ישימים גם היום. עיתוי המבצע שבוע אחרי פיגוע "משגב עם", היה צפוי מבחינת אירגוני המחבלים. הכוח שתקף את הבניין העיקרי נאלץ בשטח לשנות את נקודת ההיערכות, תוך לקיחת סיכונים מחושבים, ולהתמקם במיקום שחשף אותו לסיכונים הבאים:

- א. סיכון גבוה להתגלות הכוח בעת המתנה מבצעית ארוכה בחצר הבניין.
- ב. סכנת היפגעות עת הכנסת המטען לבניין מאחר והדבר בוצע תוך כדי לחימה.
- ג. סכנת היפגעות משברי הבניין לאחר הפיצוץ עקב מרחק קטן.
- ד. חשיפה לניסיונות האויב לפגוע בכוח בשלב ניתוק המגע.

המשימה בוצעה בצורה מיטבית למרות כל הסיכונים, במסירות נפש ובמקצועיות. הצלחת המבצע מנעה פיגוע קשה בארץ.

"יורדי הים באניות, עושי מלאכה במים רבים, המה ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצולה" תהלים ק"ז, כ"ג